

'समानो मन्त्रः समितिः समानी'

UNIVERSITY OF NORTH BENGAL
B.A. Honours 3rd Semester Examination, 2021

GE2-P1-SANSKRIT

Time Allotted: 2 Hours

Full Marks: 60

The figures in the margin indicate full marks.

UNIT-I

1. Answer any **three** questions of the following: 6×3 = 18
- (a) Join and disjoin the Sandhi any **six** of the following: 1×6 = 6
- (i) लघु + ऊर्मिः, (ii) अभि + उदयः, (iii) परम + ऋतः, (iv) सदा + एव,
(v) गो + अग्रम्, (vi) शिवच्छाया, (vii) भवनम्, (viii) प्रेजतेः, (ix) उपेन्द्र, (x) मध्वरिः ।
- (b) Decline any **six** of the following: 1×6 = 6
- (i) घट in षष्ठी एकवचन ।
(ii) नदी in चतुर्थी एकवचन ।
(iii) गो in षष्ठी बहुवचन ।
(iv) मातृ in द्वितीया बहुवचन ।
(v) सर्व (पुंलिङ्ग) in सप्तमी एकवचन ।
(vi) गुणिन् in द्वितीया द्विवचन ।
(vii) युष्मद् in चतुर्थी एकवचन ।
(viii) यद् (स्त्रीलिङ्ग) in षष्ठी बहुवचन ।
(ix) भवत् in तृतीया एकवचन ।
- (c) Conjugate any **six** of the following: 1×6 = 6
- (i) भू in लोट् मध्यमपुरुष एकवचन ।
(ii) गम् in विधिलिङ् प्रथमपुरुष द्विवचन ।

- (iii) पठ् in लङ् प्रथमपुरुष बहुवचन ।
- (iv) सेव् in लोट् उत्तमपुरुष एकवचन ।
- (v) खाद् in लङ् मध्यमपुरुष द्विवचन ।
- (vi) लिख् in लट् उत्तमपुरुष बहुवचन ।
- (vii) क्री in लङ् मध्यमपुरुष एकवचन ।
- (viii) ग्रह् in लट् प्रथमपुरुष बहुवचन ।
- (ix) अस् in लोट् उत्तमपुरुष एकवचन ।

(d) Account for the case-endings any **three** of the following underlined words: 2×3 = 6

- (i) प्रासादात् प्रेक्षते राजा ।
- (ii) केशेषु चमरीं हन्ति ।
- (iii) जटाभिः तापसम् अपश्यम् ।
- (iv) सूर्ये उदिते पद्मं प्रकाशते ।
- (v) श्रमं विना सुखं नास्ति ।

UNIT-II

2. Answer any **one** question of the following: 12×1 = 12

- (a) Write a detail note on the Philosophical Hymns in R̥gVeda.
- (b) Write a detail note on Aśvaghōṣa as a poet.

3. Write short notes on any **four** of the following: 3×4 = 12

ईशोपनिषद्, व्याकरणम्, शतपथब्राह्मणम्, कुमारसम्भवम्, मुद्राराक्षसम्, नलचम्पू ।

UNIT-III

4. Answer any **one** of the following: 12×1 = 12

- (a) Briefly elaborate the influence of elephant episode in अभिज्ञानशकुन्तलम् ।
- (b) Write a note on characteristic features of दुष्यन्त in the drama अभिज्ञानशकुन्तलम् ।

5. Translate into English or Bengali any *one* of the following pairs:

6×1 = 6

- (a) नीवाराः शुकगर्भकोटरमुखभ्रष्टास्तरुणामधः
प्रस्निग्धाः क्वचिदिद्भुदीफलभिदः सूच्यन्त एवोपलाः ।
विश्वासोपगमादभिन्नगतयः शब्दं सहन्ते मृगा
स्तोयाधारपथाश्च वल्कलशिखानिष्यन्दरेखाङ्किताः ॥
- (b) अनाघ्रातं पुष्पं किसलयमलूनं कररू है—
—रनाविद्धं रत्नं मधु नवमनास्वादितरसम् ।
अखण्डं पुण्यानां फलमिव च तद्रूपमनघं
न जाने भोक्तारं कमिह समुपस्थास्यति विधिः ॥

अथवा

- (a) सरसिजमर्नुवद्धं शैवलेनापि रम्यम्
मलिनमपि हिमांशोर्लक्ष्म लक्ष्मीं तनीति ।
इयमधिकमनोज्ञा वल्कलेनापि तन्वी
किमिव हि मधुराणां भण्डनं नाकृतीनाम् ॥
- (b) अर्थो हि कन्या परकीय एव
तामद्य संप्रेष्य परिग्रहीतुः ।
जातो ममायं विशदः प्रकामं
प्रत्यर्पितन्यास इवान्तरात्मा ॥

—x—